

„TO ANI HITLER NECHTĚL.“ „KÁZEŇ ZAJISTÍ USA.“ DÍRY DOHODY S AMERIČANY.

Resort obrany odtajnil plné znění okupační útočné smlouvy (Dokument ke stažení)

- CZ24 News | 3. května 2023

Resort obrany odtajnil plné znění obranné smlouvy DCA mezi Českem a USA. Podle různých zdrojů text obsahuje několik pasáží, které jsou s otazníkem nebo mohou dávat tzv. bianošek. Za případný vznik spekulací či konspiračních teorií nese prý navíc plnou odpovědnost sama vláda, která ani Sněmovně nepředložila důležitý dokument. Ústavní právník Zdeněk Koudelka v konkrétní pasáži uvádí, že taková ustanovení nechtěl ani Adolf Hitler po Emilu Háchovi. Pochyby vzbuzuje i formulace, že kázeň vůči americkým vojákům zajistí právě síly USA.

„Vláda schválila významnou dohodu o obranné spolupráci se Spojenými státy americkými. Je to krok, který zvyšuje bezpečnost naší země v neklidných časech,“ oznámil minulou středu po zasedání kabinetu premiér Petr Fiala (ODS).

Podle šéfky resortu obrany Jany Černochové z ODS dohoda umožní intenzivní praktickou spolupráci mezi českou armádou a ozbrojenými silami USA.

Samotná smlouva se nezabývá případným vznikem americké vojenské základny USA na českém území ani konkrétním pobytem amerických vojáků, ale ve své výrazné části řeší podmínky pro takový pobyt.

Jejím obsahem je stanovení míry spolupráce s českými orgány, využití majetku české armády, ale i státu, krajů nebo obcí a stanovuje pravidla pro působnost orgánů americké armády na území České republiky a trestní jurisdikci kvůli řešení případných porušení zákonů, trestných činů apod.

Ministerstvo obrany nyní text dohody o obranné spolupráci České republiky se Spojenými státy americkými zveřejnilo v českém i anglickém jazyce. Její obsah dosud veřejnosti, ale i mnohým politikům nebyl známý. Vše podléhalo utajení až do doby jejího odsouhlasení.

Například v záležitostech, kdy se američtí vojáci na českém území něčeho dopustí, podle textu schválené dohody se „Česká republika vzdává přednostního práva na výkon trestní jurisdikce“, ale nebrání to českým orgánům vést vyšetřování například z důvodů zajištění důkazů.

Pozoruhodný je článek 14 česko-americké vojenské dohody, uvedený pod názvem „Kázeň“. Zde je kompletní znění:

1. *Orgány ozbrojených sil USA odpovídají za udržování kázně a pořádku u příslušníků ozbrojených sil USA a za tímto účelem mohou, jak je uvedeno v článku VII odstavci 10 (a) NATO SOFA, vykonávat policejní dozor nad prostory, včetně dohodnutých zařízení a prostorů, ve kterých se ozbrojené síly USA nacházejí.*

2. *Uznávající, že Česká republika má primární odpovědnost za udržování veřejného pořádku na svém území, orgány ozbrojených sil USA mohou v úzké koordinaci s příslušnými českými*

orgány schválit využití ozbrojených sil USA mimo prostory uvedené v odstavci 1 za účelem udržení kázně a pořádku ve vztahu k příslušníkům ozbrojených sil USA.

Podle našich informací z blízkosti Ministerstva obrany určitě není záměrem těchto obecných formulací to, že by měly orgány americké armády jakkoli zasahovat mimo případy týkající se jejich vlastních vojáků. „Jde o to, pokud by například bylo nahlášeno, že voják USA, mimo území vyhrazeného prostoru, základny, někoho napadl, aby vojáci USA mohli vůči němu zakročit, a pacifikovat tak vlastního příslušníka nebo dopomoci jeho dopadení českým orgánům,“ popisuje redakci zdroj.

„Formulace v té dohodě jsou mimořádně vágní, stručné. Teoreticky se může stát, že by se některé ustanovení mohlo dostat do rozporu se zákony České republiky, ale aby se to nestalo, je nutné dbát na to, aby výklad byl v souladu se zákony ČR. Jenomže ten výklad nikdo nemá, vedení MO ho nedodalo ani výboru pro obranu. Tam doručili jen samotné znění dohody a předkládací zprávu pro Poslaneckou sněmovnu, aplikaci samotných ustanovení nikoli. Nikdo nepřišel a neřekl, jak se to bude aplikovat. Toto je nejzřetelnější potvrzení faktu, jak vláda selhává v komunikaci s občany. Vinou vlády vzniká prostor pro spekulace a šíření různých teorií, výkladů toho, o čem ta dohoda je a není,“ konstatuje zdroj dobře obeznámený s postupem Ministerstva obrany.

Podle právníka a experta na ústavní právo Zdeňka Koudelky je v dokumentu víc problémových míst. Co se předchozího článku 14 týče, jde podle jeho slov spíše o obvyklé vymezení pravomocí.

„Zásadní problém vidím v článku 12, kde se Fialova vláda vzdala paušálně práva stíhat trestné činy amerických vojáků s tím, že je budou stíhat jen americké orgány. Je tam sice možnost v jednotlivých případech toto vzdání odvolat, ale jen v případech zvláštního významu bez bližší definice. Přitom dnes stanoví smlouva o statutu ozbrojených sil členských států NATO v cizině postup, že pokud např. voják spáchá v zahraničí trestný čin vůči vojáku stejného státu, tak jej stíhá vysílající stát. Ale pokud spáchá trestný čin vůči vojáku přijímajícího státu nebo jeho běžnému občanu, stíhá jej stát, na jehož území byl takový trestný čin spáchán. To je projev suverenity státu. Až směšně působí slova v čl. 12 bod 1 smlouvy, že se česká vláda vzdává práva na stíhání jako projev své suverenity,“ podotýká právník.

„Při čtení tohoto textu mi na mysl vytanulo, že ani Hitlera nenapadlo vnutit Emilu Háchovi do jeho prohlášení o odevzdání osudu českého národa do rukou německého vůdce a kancléře slova, že tato likvidace státu je vlastně projev československé suverenity. Dokonce československo-sovětská smlouva o dočasném pobytu sovětských vojsk z roku 1968 stanovila, že stíhat trestné činy sovětských vojáků na československých občanech přísluší československým orgánům s tím, že v jednotlivých případech může sovětská strana o převzetí takového stíhání požádat a žádost bude blahovolně posouzena. Tedy i Sovětský svaz musel žádat v každém konkrétním případě a československá vláda se tohoto práva nevzdala paušálně, jak to učinila vláda Fialova,“ uzavírá zostra docent Koudelka. Dohoda doslova uvádí, že ČR se vzdává přednostního práva na trestní jurisdikce. V „konkrétních případech zvláštního významu“ mohou české orgány toto vzdání se odvolat.

Člen sněmovního výboru pro obranu Radovan Vích (SPD) je přesvědčen, že dohoda není o vzájemné obranné spolupráci mezi ČR a USA, ale smlouva o budoucí vojenské přítomnosti USA na našem území. „Odkazy vládních politiků, že tato dohoda v podstatě nic nemění, nejsou pravdivé. Zavádí ‚volný režim‘ příjezdů, odjezdů, přivážení jakýchkoli movitých věcí a skladování zbraní a střeliva v těchto prostorách, a to bez možnosti kontrol ze strany České republiky. De facto se bude jednat o podobný princip, jaký je aplikován na teritoria ambasad. Tedy nemůžeme dovnitř, nevíme, kdo a co tam je uskladněno, a nevíme, jaká se zde provádí činnost,“ sdělil Radovan Vích a připomněl slovenský případ, kde nakonec prosadili také interpretační doložku, aby bylo zřejmé, že dohoda neumožňuje vybudování vojenských základen.

Před lety vyvolalo násilí spáchané v důsledku přítomnosti amerických vojsk v Japonsku téměř diplomatickou roztržku mezi Tokiem a Washingtonem. Šlo o vraždu mladé dívky na ostrově Okinawa, jejíž rozkládající se tělo bylo nalezeno v roce 2016 v kufru a čin byl spojován s americkým vojenským dodavatelem, který byl námořním veteránem. O případu tehdy psaly i New York Times s tím, že případ vrhl stín na návštěvu tehdejšího premiéra Šinzó Abea v Bílém domě u prezidenta Obamy.

Článek poukazoval na to, že obyvatelé japonské Okinawy si roky stěžovali na násilí, hluk a další problémy spojené s americkou vojenskou přítomností. „Omluvy a sliby o prevenci jsme slyšeli stokrát, ale nemělo to žádný účinek,“ komentoval to tenkrát guvernér ostrova Okinawa Takeshi Onaga. Místní proti přítomnosti vojáků USA opakovaně protestovali, požadovali uzavření všech základen a svůj nesouhlas dávali najevo transparenty typu „Vypadněte!“.

[dca - _navrh_schvaleny_vladou](#)

[ZDROJ](#)